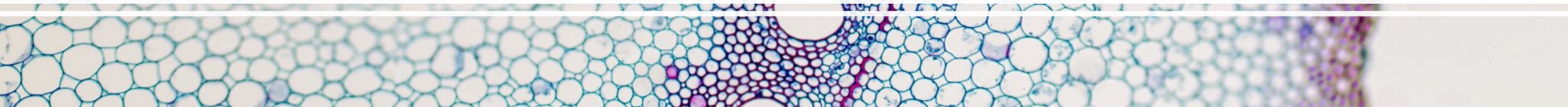

Spolupráce s rodinou a komunitou

	Rizikové faktory	Protektivní faktory
R O D I N N Ý S Y S T É M	Slabá nebo chybějící vazba (attachment) Negativní emoční vztah rodič – dítě (odmítání)	Jistá vazba (attachment) Pozitivní akceptující vztah rodič – dítě Pečující klíčová osoba
	Trestající, laxní nebo nekonzistentní disciplína Nízká supervize a participace Život v sociálně vyloučené lokalitě	Přiměřená rodičovská supervize Důsledná disciplína s jasnými pravidly
	Dlouhodobý rodinný konflikt	Manželská opora Funkční komunikační systém
	Nestabilita rodinného prostředí Separace od rodičů, úmrtí Nedostatečně diferencované role	Rodičovská participace a pozitivní hodnocení Jasně vymezení rolí
	Nízký SES, chudoba, nezaměstnanost Kriminální chování, závislosti, zanedbávání, týrání v rodině	Vřelá emoční a podporující výchova

Kontakt s rodiči/zákonnými zástupci

- Rodiče jsou klíčoví pro efekt práce s žáky
- Podpora rodičovské autority, respekt k jejich problémům i slabostem – posiluje autoritu učitele
- Informovat rodiče o úspěchu a dobrém chování
- Akceptovat rodiče jako spolutvůrce změny v chování žáka – máme společná zájmy, radíme se spolu
- Dobrá znalost zázemí žáka (kulturní, jazykové, ekonomické)

Překážky v komunikaci mezi školou a rodiči

- Nezájem rodičů o život ve škole
- Komunikace omezená na problémy
- Vlastní zkušenost rodičů se školou a s ní spojené negativní pocity
- Obranná pozice rodičů – obavy z potíží (např. OSPOD)

Doporučení při edukaci žáku se sociálním znevýhodněním (dle Němec et al., Nová škola, 2019)

- **Využít všechny dostupné možnosti pro zlepšení spolupráce s rodiči žáků** - zapojení rodiny do vzdělávání žáků, spolupráce se sociálními pracovníky v lokalitě a s místními neziskovými organizacemi, které v rodinách žáků působí
- **Usilovat o minimalizaci absencí žáků ve výuce** - kontaktovat rodinu, zjistit důvod absence, vysvětlit rodičům znutnost omlouvání (neomluvené hodiny a jejich komplikace), zprostředkovat učivo za zameškané hodiny, zvážit spolupráci s OSPOD
- **Rozvíjet atmosféru školy otevřenou principům inkluze** - tolerance a vzájemný respekt mezi žáky, učiteli i rodiči - třídnické hodiny, projektové dny, tematické programy se zaměřením na multikulturní výchovu

- **Rozvíjet personální kapacity školy** - kvantitativně (navýšení AP, kapacita ŠPP) i kvalitativně - schopnost empatického vnímání žákovských potřeb a pedagogické dovednosti vedoucí k individualizaci ve výuce, realizace vzdělávání učitelů zážitkovou a interaktivní formou, nácvik situací z reálné praxe, možnost supervize nebo mentorské podpory
- **Usilovat o intenzivní spolupráci s dostupnými zařízeními poradenských služeb** - pedagogicko-psychologickými poradnami (PPP) a středisky výchovné péče (SVP), pomáhá když několikrát do roka dorazí pracovníci PPP do školy a realizují diagnostické a poradenské služby během dne v budově školy
- **Nastavit intenzivní spolupráci se sociálními službami** - přehled o NNO – poradenství, sociálně aktivizační služby (SAS), služby nízkoprahových zařízení pro děti a mládež (známé také jako NZDM), prevence – trávení volného času a doučování v rodinách

- **Vytvářet mechanismy vzájemné žákovské podpory** - žáci si pomáhají s mimoškolní přípravou, vodění do školy
- **Podporovat řešení základních potřeb žáků** – např. ve spolupráci s NNO- dotace školní obědy – vědomí o zajištění základních potřeb, obědy často podmínkou pro zapojení do odpoledních aktivit (doučování, školní kroužky)
- **Nastavení strategií pro spolupráci s OSPOD** – spolupráce při vypracování zpráv, systémové propojení
- **Spolupracovat s dalšími školami v regionu** - usnadnění přestupu žáků mezi jednotlivými typy škol (MŠ, SOU a SOŠ) (dle Němec et al., Nová škola, 2019)

Jak získat rodiče

- opracovat nedůvěru
- dát rodičům zřetelně najevo zájem o jejich dítě
- zkoušíme opakovaně
- hledáme dohodu společných strategií
- směřujeme k přesvědčení rodičů o významu a smysluplnosti našich postupů
- nevyhánět rodiče do nepřátelských pozic

Co potřebujeme rodiče učit

- **jak zacházet se změnami chování jejich dětí**
 - jak omezit osobní zaujetí
 - pak je možné vést jejich výchovné postupy
- **jak zajistit bezpečnost dítěte a jak pěstovat pocit vlastního bezpečí**
 - pozitivní zážitky dítěte
 - učit je, jak je využít

Zásady práce s rodiči?

- **Vytrvalost**
 - dát rodičům časový prostor pro akceptování problémů dítěte
- **Stálost**
 - opakovaně podaná ruka
- **Spravedlnost**
- **Návaznost**
- **Prostor pro zažívání radosti z úspěchu dítěte**

Formy práce s rodiči

Cíl

zjistit mínění rodičů

angažovat je pro změnu

Posílit rodičovskou odpovědnost

Posílit rodičovskou kompetenci

Téma – pokrok žáků

Otevřená nabídka

Zdroje a doporučená literatura

- Felcmanová, L. , Habrová, M. (Ed.). (2015). Katalog podpůrných opatření dílčí část pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu sociálního znevýhodnění.
- Němec, Z. a kol. (2019). Systematická podpora sociálně znevýhodněných žáků ve vzdělávání. Nová škola, o.p.s.
- Ondráček, P. (2003). Františku, přestaň konečně zlobit, nebo... : informace a podněty pro pedagogickou práci s žáky, kteří se chovají při výuce rušivě. ISV nakladatelství.

